

Видатки державного і місцевого бюджету

План

- 1. Видатки державного бюджету та їх функціонування
- 2. Розмежування видатків між місцевими бюджетами

1. Видатки державного бюджету та їх функціонування

- Відповідно до термінології Бюджетного кодексу України, під видатками державного бюджету слід розуміти кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених законом про державний бюджет на відповідний бюджетний період, за винятком коштів на погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених до бюджету сум

- Головним розпорядником бюджетних коштів є бюджетна установа в особі її керівника, якій встановлюються бюджетні призначення, — повноваження, що мають кількісні та часові обмеження і дають змогу надавати бюджетні асигнування. У свою чергу, розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня є бюджетна установа, яку представляє її керівник, уповноважений отримувати бюджетні асигнування, брати бюджетні зобов'язання та здійснювати платежі з конкретною метою в процесі виконання бюджету. Головними розпорядниками коштів державного бюджету можуть бути органи, уповноважені Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України забезпечувати їх діяльність, в особі їх керівників, а також міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Конституційний Суд України, Верховний Суд України та інші спеціалізовані суди, установи та організації, які визначені Конституцією України або входять до складу Кабінету Міністрів України, в особі їх керівників.

Видатки бюджету - кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом, за винятком коштів на погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених до бюджету сум.

До складу видатків бюджету України відповідно до прийнятої структури бюджетної класифікації належать:

1. Державне управління
2. Судова влада
3. Міжнародна діяльність
4. Фундаментальні дослідження і сприяння науково-технічному прогресу
5. Національна оборона
6. Правоохоронна діяльність та забезпечення безпеки держави
7. Освіта
8. Охорона здоров'я
9. Соціальний захист і соціальне забезпечення
10. Житлово-комунальне господарство
11. Культура і мистецтво
12. Засоби масової інформації

Продовження

13. Фізична культура і спорт.
14. Промисловість та енергетика.
15. Будівництво.
16. Сільське господарство, лісове господарство, рибальство і мисливство.
17. Транспорт, шляхове господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика.
18. Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю.
19. Заходи, пов'язані з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи та соціальним захистом населення.
20. Охорона навколишнього природного середовища і ядерна безпека.
21. Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій і наслідків стихійного лиха.
22. Поповнення державних запасів і резервів.
23. Обслуговування державного боргу.
24. Державні цільові фонди (за винятком Фонду для здійснення заходів з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та

Фінансування із бюджету — це перерахування коштів на поточні/реєстраційні бюджетні рахунки розпорядників коштів з єдиного казначейського рахунка або рахунка місцевого бюджету, які відкриті в банківських установах і в органах казначейства.

Фінансування із бюджету здійснюється на основі двох основних принципів:

Плановості використання бюджетних коштів

• Означає обов'язкову умову законодавчого затвердження даних коштів.

Цільового характеру використання бюджетних коштів

• Означає вимогу до розпорядників коштів використовувати виділені кошти за їхнім цільовим призначенням.

* Організація фінансування покладена на фінансовий орган, який здійснює виконання даного бюджету.

авансування видатків бюджету може здійснюват

у таких формах:

- **кошторисне фінансування** - виділення бюджетних асигнувань на підставі кошторису
- **проектне фінансування** - фінансування з бюджету інвестиційних проектів
- **державні трансферти** - державні субсидії, субвенції, дотації
- **бюджетні кредити** - надання фінансової допомоги з бюджету суб'єктам підприємницької діяльності на поворотній основі

Методи фінансування

- Перший — відкриття кредитів — базується на принципі авансування видатків на кредитній основі. Відкриття кредитів не означає перерахування грошових коштів на видатки головним розпорядникам коштів.
- Сутність другого методу, а саме перерахування коштів з рахунка бюджету на бюджетні рахунки розпорядників коштів, полягає у тому, що фінансовий орган здійснює перерахування бюджетних коштів з рахунка бюджету на рахунки розпорядників коштів тільки за наявності їх на даному рахунку в даний момент.

Фінансування із Державного бюджету може здійснюватися:

- ✓ за відомчою структурою
- ✓ шляхом оплати витрат

Основним, первинним документом для здійснення фінансування із бюджету виступає

- ✓ платіжне доручення за формою 0401001.

Здійснення видатків та оплата витрат проводяться

- ✓ органами Державного казначейства при наявності даних про територіальне розташування мережі установ, підприємств і організацій на відповідній території та на підставі затверджених кошторисів доходів і видатків та планів асигнувань.

Для детальнішого з'ясування ролі бюджетних видатків їх можна класифікувати за такими критеріями:

- 1) за економічною характеристикою;
- 2) за функціями, що виконує держава;
- 3) між головними розпорядниками бюджетних коштів;
- 4) між бюджетними програмами.

За економічною характеристикою

- Розмежування видатків за економічними ознаками здійснюється з позицій впливу державних видатків на рух сукупного продукту та процес розширеного відтворення і базується на визначенні поточних і капітальних видатків та кредитування за вирахуванням погашення. їх склад

За функціональними ознаками видатки Державного бюджету України поділяють на такі групи:

- 1) загальнодержавні функції;
- 2) оборона;
- 3) громадський порядок, безпека та судова влада;
- 4) економічна діяльність;
- 5) охорона навколишнього природного середовища;
- 6) житлово-комунальне господарство;
- 7) охорона здоров'я;
- 8) духовний та фізичний розвиток;
- 9) освіта;
- 10) соціальний захист та соціальне забезпечення. Видатки за функціональною класифікацією визначаються переважно для аналітичної оцінки обсягів фінансування основних функцій держави, для бюджетних узагальнень та цілей статистичного аналізу.

- **Розпорядники бюджетних коштів** — це бюджетні установи в особі їх керівників, уповноважені на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення видатків із бюджету.
- **Головним розпорядником бюджетних коштів** є бюджетна установа в особі її керівника, якій встановлюються бюджетні призначення, — повноваження, що мають кількісні та часові обмеження і дають змогу надавати бюджетні ассигнования.

2. Розмежування видатків між місцевими бюджетами

Група видатків	Види видатків	Джерело фінансування
Перша група	Видатки на фінансування бюджетних установ і заходів, які забезпечують необхідне першочергове надання соціальних послуг, гарантованих державою, і які розташовані найближче до споживачів	Здійснюються з бюджетів сіл, селищ, міст та їх об'єднань
Друга група	Видатки на фінансування бюджетних установ і заходів, які забезпечують надання основних соціальних послуг, гарантованих державою для всіх громадян	Здійснюються з бюджетів міст республіканського і обласного значення, районних бюджетів
Третя група	Видатки на фінансування бюджетних установ і заходів, які забезпечують гарантовані державою соціальні послуги для окремих категорій громадян, або фінансування програм, погребів в яких існує в усіх регіонах	Здійснюються з бюджету АРК та обласних бюджетів

- Видатки місцевих бюджетів пов'язані з інтересами усіх верств населення і суттєво впливають на соціальні процеси в державі, на рівень добробуту населення, освіченості, забезпеченості медичними послугами, послугами в галузі культури, спорту, соціальної захищеності на випадок непередбачуваних обставин. Вони включають бюджетні призначення, встановлені рішенням про місцевий бюджет, на конкретні цілі, що пов'язані з реалізацією

